

Методичні рекомендації з правовиховної роботи у 2017-2018 навчальному році

Важливе значення у досягненні виховних цілей надається превентивному вихованню дітей та молоді, про що свідчить низка нормативно-правових актів та рекомендацій МОН України.

І. Лист МОН України від 27 липня 2017 року №1/9-413 «Про деякі питання щодо організації виховної роботи у навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році».

Звернути увагу на п'ять позицій.

Діти стикаються з випадками булінгу (2017 р. – 24% українських школярів стикалися з випадками булінгу).

Булінг (bullying, від англ. bully — хуліган, забіяка, задирака, грубіян, насильник) визначається як утиск, дискримінація, цькування. Цей термін означає тривалий процес свідомого жорстокого ставлення (фізичного і психічного) з боку дитини або групи до іншої дитини або інших дітей.

Навчати дітей і підлітків життєвих навичок, тобто формувати життєтворчі компетентності.

У листі вказано, якими методичними посібниками користуватися у навчально-виховному процесі. Навчально-методичний посібник «Розбудова миру, профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект», спецкурс для підвищення фахової кваліфікації педпрацівників «Базові навички медіатора в навчальному закладі. Забезпечення участі жінок і дітей у вирішенні конфліктів та миробудуванні».

Наголосити на використанні Національної гарячої лінії (0-800-500-225).

2. Зростання внутрішньої торгівлі людьми.

Впровадження варіативної програми виховної роботи з питань протидії торгівлі дітьми «Особиста гідність. Безпека життя, Громадянська позиція», посібник «Соціально-педагогічні основи захисту прав людини, протидії торгівлі людьми та експлуатації дітей, методичний посібник “Навчіть дитину захищатися”».

3. Небезпека Інтернету. Втягнення дітей у небезпечні квести. Використовувати методичні рекомендації «Небезпечні квести для дітей: профілактика залучення».

4. Особливої уваги потребують питання профілактики девіантної поведінки, правопорушень та злочинності серед неповнолітніх. Основна причина протиправних дій – недостатній життєвий досвід, схильність до наслідування дорослих, не завжди позитивний вплив на дітей оточуючого

середовища, віра в безкарність, недостатній рівень самокритичного ставлення до власних вчинків, хибна оцінка складних життєвих ситуацій тощо. У профілактиці ризикованої та протиправної поведінки дітей та підлітків важливу роль відіграє просвітницько-профілактична діяльність, яка спрямована на попередження негативних явищ через формування в них умінь та навичок, які сприяють відповідальній, адаптивній безпечній поведінці. Враховуючи це, Міністерство рекомендує впроваджувати в ЗНЗ профілактичну програму «Школа і поліція», яка спрямована на налагодження продуктивного відкритого діалогу з працівниками поліції при обговоренні важливих правових проблем та формування їхньої право свідомої поведінки як у школі, так і поза нею факультативні курси, які орієнтовані на підсилення психологічної складової у вихованні дітей та учнівської молоді. (Курси з вибором та спецкурси - (лист ПТЗО №14.1/12-Г-165 від 15.05.2013 р.). Зміст програм представлений у варіантах з кількістю 17, 35, 52 та 70 годин, які реалізуються за рахунок годин варіативної складової навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів). Методичні матеріали розміщені на сайті інституту в минулому навчальному році.

5. Потрапляння підлітків до груп ризику інфікування ВІЛ/ СНІДом та вживання алкоголю. Залучати дітей та молодь до спорту, творчості, мистецтва, інших громадських заходів із пропаганди здорового способу життя та забезпечити подальше впровадження інформаційно-освітньої протиалкогольної програми «Сімейна розмова» для учнів 7-8 класів загальноосвітніх навчальних закладів. При проведенні заходів з правовиховної тематики рекомендуємо використовувати **таблицю 1 (СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ВІДДІЛУ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ ЗА 6 МІСЯЦІВ 2017 РОКУ).**

II. Методичні рекомендації щодо взаємодії педагогічних працівників у навчальних закладах та взаємодії з іншими органами службами щодо захисту прав дітей (лист МОНУ від 28.10.14 № 1/9-557).

III. Щодо профілактичної роботи з запобігання правопорушенням та злочинності серед дітей та учнівської молоді (лист МОНУ від 05.02.2015. № 1/9-54).

IV. Про виховання культури поведінки учнів (лист МОНУ від 30. 07 2010 №1.4/18-3127

**СТАТИСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ ВІДДІЛУ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ
ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ
ОБЛАСТІ ЗА 6 МІСЯЦІВ 2017 РОКУ**

ЗАРЕЄСТРОВАНО КРИМ.ПРАВОПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ ДІТЬМИ ТА ЗА ЇХ УЧАСТЮ		
	2016	2017
тяжких та особливо тяжких	32	18
умисне вбивство (ст. 115 ККУ)	1	0
умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 ККУ)	0	2
згвалтування (ст. 152 ККУ)	0	0
грабіж (ст. 186 ККУ)	2	0
розбій (ст.187 ККУ)	1	0
шахрайство (ст. 190 ККУ)	3	1
вимагання (ст.189 ККУ)	0	0
крадіжка (ст. 185 ККУ)	62	38
хуліганство (ст. 296 ККУ)	1	3
незаконний обіг наркотиків (ст. 307-309 ККУ)	0	1
ВИЯВЛЕНО НЕПОВНОЛІТНІХ, ЯКІ ВЧИНИЛИ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ		
у стані алкогольного сп'яніння	1	1
які раніше вчиняли злочини	11	7
у т.ч. у яких судимість не знята і не погашена	4	2
учнів шкіл, ліцеїв	25	13
учнів ПТУ	19	16
працевдатні, які не працюють і не навчаються	6	4
СКОЄНО ЗЛОЧИНІВ СТОСОВНО ДІТЕЙ		
насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом (ст. 153 ККУ)	0	0
статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості (ст. 155 ККУ)	0	0
розбещення неповнолітніх (ст. 156 ККУ)	2	2
втягнення у злочинну діяльність (ст. 304 ККУ)	8	3
використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом (ст. 150-1 ККУ)	0	0
схиляння до вживання наркотичних засобів (ст. 315 ККУ)	0	0
ПОТЕРПІЛО ДІТЕЙ ВІД КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ		
тяжких та особливо тяжких	9	13
умисне убивство (ст. 115-118 ККУ)	1	1
згвалтування (ст. 152 ККУ)	0	1
тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 ККУ)	0	0
розбій (ст. 187 ККУ)	0	0
грабіж (ст. 186 ККУ)	1	2
торгівля людьми	0	0